

INTERDISCIPLINARITATEA ȘTIINȚEI ADMINISTRAȚIEI ȘI A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Dumitru VIERIU,
doctor on drept,
avocat, baroul București, România

SUMMARY

The interdisciplinary character is a cooperative, unifying and encoding process of the theoretical disciplines applied to the science of administration. The science of administration is not alien to it, the use of a self criterion of a scientific character, to render theoretical basis to the public administration, including the judicial one.

Interdisciplinaritatea este un proces de cooperare, unificare și codificare a disciplinelor științifice, caracteristic unei etape de dezvoltare a cunoașterii științifice, on care fiecare disciplină oși păstrează autonomia gnoseologică, specializarea și independența relativă și, on același timp, se integrează on sistemul global de cunoștințe. Fiind o nouă configurare a mecanismului de dobândire a cunoștințelor, are o semnificație euristică, dirijându-se după trei criterii: 1) epistemic, 2) metodologic, 3) aplicativ.

Ontreaga istorie a dezvoltării societății omenești demonstrează că unitatea armonioasă, dialectică, interferența și intercondiționarea reciprocă dintre teorie și practică, dintre activitatea practică și activitatea rațional-teoretică a fost și este un postulat fundamental mai mult, activitatea practică include on ea și o componentă teoretică cognitivă, o anumită pondere

de cooperare, unificare și codificare a unei activități prealabile de gândire și cunoaștere, de formulare și aplicare a ideilor teoriilor.

Aspirația ardentă spre o cunoaștere integrală, atotcuprinzătoare a fost o preocupare vie și permanentă din cele mai vechi timpuri a marilor gânditori- adevărați antemergători ai interdisciplinarității (Aristotel, Leonardo da Vinci, Isac Newton, Galileo Galilei).

Un interes deosebit au manifestat on acest sens marii conducători de state, care, gândind sinoptic ansamblul tuturor domeniilor factorilor și condițiilor ontării și afirmării statului, cunoscând și acționând on congruența cu cerințele acestora, au adus o mare contribuție, unii chiar decisivă la longevitatea statelor respective.

O asemenea caracteristică integratoare, on spiritul interdisciplinarității, a fost proprie și incipientei cercetări

științifice, aflate și ea tot on etapa protoistoriei, al cărei conținut și scop au fost aproape on ontregime subordonate ontăririi statului, administrației sale, atbt din punct de vedere structural, cbt și funcțional.

Necesitatea firească a unei astfel de abordări era determinată obiectiv de interesele și scopurile statale, care, nu numai acum, ci și atunci impuneau viziuni și concepții globale, pe lângă cele sectoriale, pe domenii, on mod organic, inclusiv, concluzii, soluții și măsuri larg cuprinzătoare asupra tuturor domeniilor, sectoarelor și factorilor ale căror funcții și atribuții erau implicate on realizarea intereselor generale.

Jean Piaget a spus: „Cercetarea interdisciplinară este din ce on ce mai mult impusă de natura lucrurilor, dată fiind ierarhia scărilor de fenomene care traduc ordinea ierarhică a disciplinelor”.

După cum se apreciază ontr-un studiu amplu „Interdisciplinaritatea on știința contemporană” (Romulus Vulcănescu), de-a lungul istoriei s-au conturat trei mari etape succesive și progresive de concretizare a interdisciplinarității și a cercetărilor interdisciplinare corespunzătoare:

- etapa interdisciplinarității empirice proprie perioadei antice, feudalismului timpuriu și chiar dezvoltat, căreia oi corespunde o investigație complexă onă naivă și fantastică de tip magico-mitologic, cu unele reflexe obiective realiste de tip proștiințific. On această etapă investigația este guvernată nu numai de nevoia științifică de rațiunile progresului teoriei, de curiozitatea nesățioasă și cunoașterea aproximativă a lucrurilor ci, cu deosebire, de interesul profund al conducătorilor de state și al

numeroșilor cugetători de cunoaștere și de soluționare a problemelor majore ale guvernării;

- etapa interdisciplinarității restrânse proprie perioadei moderne. Deși limitată, izolată, restrictivă și artificială, mai ales on onceputul său, din a doua jumătate a sec. al XIX-lea, această etapă cunoaște totuși unele descoperiri, cum au fost cele referitoare la unele legi universale și particulare ale evoluției naturii fizice, sociale și psihice;

- etapa interdisciplinarității extinse, oncepută la jumătatea sec. XX printr-o amploare fără precedent a raporturilor dintre diferitele științe, on primul rënd, cu cele noi, de graniță, pe fondul uriașei dezvoltări a fiecăreia. On acest context, știința administrației a cunoscut o adevărată explozie a conținutului său printr-o extindere de mare anvergură, cantitativă și calitativă, fiind on plan mondial repusă pe deplin on rosturile sale tradiționale.

Cum arată profesorul Ioan Alexandru, „on procesul de maturizare a unei științe, asistăm mai ontbi la o juxtapunere, la alăturarea și apoi la integrarea disciplinelor, iar cercetarea administrativă reflectă starea acestui proces”.

Profesorul mai precizează: „Pentru noi, este și mai important să se constate că on cazul cercetărilor asupra administrației este vorba de un sistem solar, adică de un sistem pluriplanetar, ontrucbt pluridisciplinaritatea constituie o caracteristică esențială a cercetării administrative”.

Tot on asemenea analiză asupra acestei problematici, profesorul Antonie Iorgovan arată că: „Este firească, și on cazul grupului de discipline administrative, să se identifice o „epis-

temologie regională” – epistemologia administrativă”. „Nu mai puțin, situației administrației, într-un anumit sens, nu este străină utilizarea unui metacriteriu de științificitate, care are misiunea de a dirija funcționarea criteriilor imanente fiecărui tip de determinat de teoretizare a administrației publice, inclusiv a celei juridice...”.

„Știința administrației este calificată de unii autori drept știință interdisciplinară, iar de alții știință multi- sau pluridisciplinară. Pentru a înțelege mai bine aceste aspecte, apreciem că sunt necesare câteva explicații. Noul mod de gândire – gândirea sintetico-integrativă – a științei actuale se manifestă prin: a) unificarea internă a domeniilor clasice ale științei și constituirea unor discipline „de graniță” și a unor „interdomenii”; b) apariția unor noi discipline cu profil prin excelență integrativ; c) transformarea treptată a științelor „unidisciplinare” în științe „interdisciplinare”; d) apariția la nivelul teoriilor fundamentale și al programelor din anumite ramuri ale științei, a unor perspective integrative, nereducționiste, dovedind necesitatea unei orientări spre sistemicitate și cu reconstrucția logică a cunoștințelor științifice; e) întrepătrunderea și influența-reciprocă a științelor fundamentale cu cele aplicative, a științelor teoretice de natură cu științele tehnice și cele socio-umane.

Disciplinaritatea înseamnă „specializare în izolare”; multidisciplinaritatea înseamnă recunoașterea existenței simultane a unei varietăți de discipline lipsite de cooperare; pluridisciplinaritatea este o juxtapunere a diferitelor discipline, de obicei, de

același nivel ierarhic, care urmărind mai multe țeluri, realizează o cooperare; interdisciplinaritatea constituie un veritabil principiu organizațional care, reunind imperativul normativ cu cel intențional și cu cel teologic, oferă teze, metode și reguli unitare, comune pentru coordonarea unui grup de discipline diferite.

Spre deosebire de viziunile multidisciplinare și pluridisciplinare, prin care același obiect este abordat de către diferite științe, dar, fiecare dintr-un punct de vedere specific, interdisciplinaritatea promovează această abordare dintr-un punct de vedere unitar, pe baza interdisciplinarității dintre științe, a integrării reciproce a conceptelor directoare, a procedurilor și activităților de cercetare într-un ansamblu unic, într-un sistem general de cunoștințe, concentrându-se, astfel, o unificare mintală, teoretică, a Universului unitar, respectiv, a întregului spațiu administrativ.

Sintetic, toate aceste forme de cercetare științifică se caracterizează prin faptul că fiecare, are un obiectiv complex de cercetat pentru care realizează gruparea unor discipline logic implicate în rezolvarea obiectivului respectiv. Dar, în cazul unei cercetări multi- sau pluridisciplinare:

- fiecare disciplină își fixează obiectivul ei de cercetare;
- fiecare disciplină folosește metode specifice de cercetare;
- fiecare disciplină obține rezultate specifice;
- concluziile sunt specifice.

Pe câtă vreme, în cazul cercetării interdisciplinare distingem următoarele particularități:

- subdiviziunea obiectivului final, on subobiective;
- distribuirea de sarcini pe discipline, on colective pe specialități;
- folosirea metodelor specifice fiecărei discipline on strbnsă corelare cu ale al-tor discipline;
- ontocmirea unui grafic orar al realizării subobiectivelor;
- obținerea unor rezultate speciale, dar subordonate obiectivului final;
- controlul și verificarea fiecărei soluții parțiale;
- integrarea soluțiilor speciale on vederea realizării obiectivului final;
- formularea concluziilor unitare și a propunerilor care se impun cu privire

la obiectivul final.

Interdisciplinaritatea denumită factor comun al culturii și societății prin intermediul cuceririlor tehnice și fiind de aceeași natură cu acestea, se instituie drept metodologică cea mai competentă pentru soluționarea provocărilor tehnice la adresa civilizației contemporane.

Interdisciplinaritatea reprezintă o modalitate de extremă importanță on orientarea globală a gbndirii on procesul de integrare și sinteză a științelor și a disciplinelor care interacționează on spațiul administrației publice.

BIBLIOGRAFIE

1. Piaget, J. Dimensiunile interdisciplinare ale psihologiei. - București: Editura